

ธรรมนูญสุขภาพ เขตภาษีเจริญ

กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2568

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ธรรมนูญสุขภาพ

เขตภาษีเจริญ

พ.ศ. 2568

ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ พ.ศ. 2568

- บรรณาธิการอำนวยการ : กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตภาษีเจริญ
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
- กองบรรณาธิการ : ศูนย์วิชาการสุขภาวะเขตเมือง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สำนักนโยบายสาธารณะเขตเมือง (สช.ม.)
สำนักสนับสนุนการพัฒนาสุขภาวะ (สำนัก 7) สสส.
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตภาษีเจริญ
ศูนย์บริการสาธารณสุข 47 คลองขวาง
ศูนย์บริการสาธารณสุข 62 ดวงรัษฎา
- เขียน/เรียบเรียง : นิติพัฒน์ กิตติรักษกุล
พิมพ์ชนา ศรีบุญพรรัฐ
- จัดทำโดย : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
- สนับสนุนการจัดพิมพ์ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- พิมพ์ครั้งที่ 1 : ธันวาคม 2568
- จำนวน : 500 เล่ม
- พิมพ์ที่ : บริษัท ปียอนด์ พับลิชชิง จำกัด

ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ

คำประกาศธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 หมวด 5 มาตรา 46 มาตรา 47 และมาตรา 48 ซึ่งว่าด้วยธรรมนูญระบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นเครื่องมือและกลไกที่ให้โอกาสประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล สุขภาวะของประชาชน ภายใต้ศักยภาพของทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วยหลักการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเอง ต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เรื่องธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศไทย เปรียบเสมือน “ร่ม” ที่แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ เป็นเหมือน “ข้อตกลงร่วม” หรือ “แนวคิดร่วม” ที่ทุกภาคส่วนยอมรับในทิศทางที่ระบุไว้ และนำเอาแนวคิดและทิศทางตามธรรมนูญสุขภาพไปใช้งาน ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ จึงจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเจตจำนง ข้อตกลง และพันธะร่วมกันของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในเขตภาษีเจริญ ทั้งชุมชน ประชาสังคม ภาคเอกชน และหน่วยราชการต่าง ๆ ที่มุ่งหวังให้เป็นทิศทางหรือแนวปฏิบัติในการนำไปสู่ สุขภาวะของชุมชน ที่สอดคล้องกับธรรมนูญสุขภาพกรุงเทพมหานครสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กรุงเทพมหานคร “ก้าวขึ้นสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี รวมถึงมิติสมัชชา

กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2567 ประกาศให้มีการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเขต ให้ครบ 50 เขต ภายในปี พ.ศ. 2569 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเขตภาษีเจริญ คือ สำนักงานเขตภาษีเจริญ เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการงานสาธารณะ สามารถพัฒนาเขตภาษีเจริญให้เป็นเขตน่าอยู่อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของความพอเพียง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การส่งเสริมและรักษาสุขภาพ การพัฒนาพื้นที่และสิ่งแวดล้อมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจัดระเบียบจราจร การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม และการพัฒนาระบบข้อมูลและการสื่อสารชุมชน โดยมุ่งหวังให้เกิดสุขภาพที่ดีในทุกมิติทั้ง กาย จิต ปัญญา และสังคม แก่ประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญทุกกลุ่มวัย ได้รับความเห็นชอบโดยฉันทมติในการประชุมสมัชชาสุขภาพเขตภาษีเจริญ เมื่อวันที่ 26 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568 แล้วจึงขอประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ ตามท้ายประกาศนี้

เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2568

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตภาษีเจริญ

สารบัญ

	หน้า
คำประกาศ	ก
สารบัญ	ค
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
ส่วนที่ 2 บริบทและอัตลักษณ์ของพื้นที่	2
ส่วนที่ 3 เกริ่นนำธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ	4
หมวดที่ 1 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	9
หมวดที่ 2 การส่งเสริมและป้องกันโรค	12
หมวดที่ 3 การพัฒนาพื้นที่เมืองและสิ่งแวดล้อม	15
หมวดที่ 4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	18
หมวดที่ 5 การจัดระเบียบจราจร	21
หมวดที่ 6 การพัฒนาเศรษฐกิจ	23
หมวดที่ 7 การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม	25
หมวดที่ 8 การพัฒนาระบบข้อมูลและการสื่อสารชุมชน	28
หมวดที่ 9 การขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ	31
ภาพกระบวนการรับฟังพื้นที่และประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร	32

ส่วนที่

1

ข้อมูลทั่วไป

วิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาเขตภาษีเจริญ

วิสัยทัศน์

เขตภาษีเจริญเป็นชุมชนสุขภาวะที่พึ่งพาตนเองได้ มีสิ่งแวดล้อมน่าอยู่ คนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยพลังของข้อมูล จิตสาธารณะ และความร่วมมือของทุกภาคส่วน

ทิศทางการพัฒนาเขตภาษีเจริญ

ใช้พื้นที่ชุมชน/แขวงเป็นตัวตั้ง ชุมชน กลุ่มองค์กร เป็นศูนย์กลาง การพัฒนา การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจ โดยใช้ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญเป็น เครื่องมือ

บริบทและอัตลักษณ์ของพื้นที่

เขตภาษีเจริญมีรากฐานมาจาก คลองภาษีเจริญ ที่ขุดโดย พระยาพิสนท์สมบัติบริบูรณ์ ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของชุมชนและเป็นเส้นเลือดหลักของพื้นที่มาจนถึงปัจจุบัน เป็นพื้นที่ที่ถึงชนบทถึงชุมชนเมืองในฝั่งธนบุรี (กรุงธนใต้) ที่กำลังขยายตัวสู่ความเป็นเมืองมากขึ้น โดยมีการคมนาคมสำคัญคือ ถนนเพชรเกษม และรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน/สีลม มีประชากร 121,833 คน ใน 7 แขวง และมี 51 ชุมชน ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการพัฒนาสุขภาวะ

สถานการณ์และผลกระทบต่อสุขภาพที่สำคัญ

1. สุขภาวะกลุ่มเปราะบางและโรคเรื้อรัง (NCDs) มีปัญหาการดูแลผู้สูงอายุ จำนวนมากและอยู่บ้านคนเดียว และผู้ป่วยติดเตียงที่ไม่ทั่วถึง รวมถึงการขาดแคลนความรู้และกำลังคนในการดูแล ออสส. ผู้ดูแล มีผู้ป่วย NCDs (เบาหวาน, ความดัน) จำนวนมากในชุมชน ประชาชนขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพและการเข้าถึงการตรวจคัดกรองอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งชุมชนมีปัญหาค่าใช้จ่ายสูงและมีผู้ป่วยจิตเวชที่ต้องการการดูแล

2. สิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ปลอดภัย ปัญหาหลักคือการจัดการขยะ ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ที่เก็บไม่พอ ไม่มีถัง น้ำเน่าเสียและขยะในลำคลอง ระบบระบายน้ำไม่เพียงพอและชำรุด ทำให้เกิดน้ำท่วมขังและน้ำท่วมซ้ำซาก ในช่วงฝนตกหนัก มลพิษและพื้นที่สาธารณะ ปัญหาฝุ่น PM2.5 และเสียงดังรบกวน รวมถึง ขาดแคลนสวนสาธารณะ/พื้นที่สีเขียวที่ปลอดภัยสำหรับการออกกำลังกายและพักผ่อน

3. ความปลอดภัยและปัญหาสังคม มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะกระท่อม/กัญชาที่ใช้ผิดประเภท และ อาชญากรรม(โจรกรรม) ความปลอดภัยทางถนนมีปัญหาการจราจรติดขัด, ถนนชำรุด, และพฤติกรรม การใช้ถนนที่ไม่ปลอดภัย ไม่สวมหมวกกันน็อก, ไม่ใช้ทางม้าลาย เยาวชน ติดเกม/มือถือ และมั่วสุมอบายมุข ขาดทักษะชีวิต และขาดพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

ศักยภาพและทุนทางสังคม

มีคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับเขต (พชช.) และ กองทุนหลักประกันสุขภาพเขต ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการวางแผนและจัดสรรทรัพยากร มีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง มีความร่วมมือจากภาคเอกชนที่มีศักยภาพ, สภาองค์กรชุมชน และองค์กรประชาสังคมที่หลากหลาย โดยชุมชนมี ผู้นำที่เข้มแข็ง, เครือข่ายอาสาสมัคร และคนรุ่นใหม่ที่มีจิตอาสา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการดูแลสุขภาพระดับฐานราก ส่วนทุนทางวัฒนธรรม “คลองบางหลวง” เป็นจุดขาย และจุดรวมกิจกรรมทางวัฒนธรรม, มีแหล่งเรียนรู้ (วัด, โรงเรียน) ที่สามารถเป็นศูนย์กลางสุขภาพชุมชนได้

ส่วนที่ 3

1. กริณำธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ

ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ คือ เจตจำนง ข้อตกลง และพันธะร่วมกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ ทั้งชุมชน ประชาสังคม ภาคเอกชน เขตภาษีเจริญ และหน่วยราชการต่าง ๆ ที่มุ่งหวังให้เป็นทิศทางหรือแนวปฏิบัติในการนำไปสู่สุขภาพะของชุมชน

2. สถานะของธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ

ในทางปฏิบัติ สถานะของธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ สำหรับภาคีเครือข่ายในพื้นที่อาจมีความแตกต่างกัน สัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ ได้แก่

(1) หน่วยงานและองค์กรของรัฐด้านสุขภาพ สามารถนำหลักการสำคัญ และภาพพึงประสงค์จากหมวดต่าง ๆ ในธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญไปใช้ในฐานะ “กรอบและแนวทาง” เพื่อพัฒนารูปธรรมให้เกิด “นโยบายยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านสุขภาพเขตภาษีเจริญ”

(2) ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งที่เป็นหน่วยงานรัฐ องค์กรประชาสังคม สภาวิชาการ สถาบันวิชาการ ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่น สามารถนำธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ ไปใช้ในฐานะ “ภาพพึงประสงค์ร่วม” อันเป็นเป้าหมายที่ต้องพัฒนาไปให้ถึงในการพัฒนาระบบสุขภาพตามหลักการและเป้าหมายรายการหมวดของธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ โดยอาศัยความร่วมมือของภาคีภาคส่วนต่าง ๆ ผ่านกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือภายใต้พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 เช่น การเสนอเป็นประเด็นในการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ และเครื่องมืออื่น ๆ ที่เหมาะสม

(3) ภาควิชาหรือหน่วยงานในระดับพื้นที่ ทั้งชุมชน ประชาสังคม รวมถึงภาคีสุขภาพ รายประเด็นสามารถนำ “ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ” ไปใช้เป็นกรอบแนวคิด หลักการ เพื่อจัดทำธรรมนูญสุขภาพเชิงพื้นที่หรือเชิงประเด็น” เพื่อใช้เป็นกติกาและพันธะร่วมกันของชุมชน

(4) ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ ยังมีสถานะเป็นเครื่องมือสื่อสาร ให้คนในสังคมเข้าใจกรอบ และแนวทางของระบบสุขภาพในอนาคต ทำให้เห็นถึงความสำคัญและสามารถเลือกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามบริบทที่เหมาะสมของตน เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพ ในเขตภาษีเจริญ

3. หลักการสำคัญและแนวคิดของธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ

ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญได้นำหลักการสำคัญมาใช้ คือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และแนวคิด “เมืองสุขภาวะ” ซึ่งองค์การอนามัยโลก ได้ให้ความหมายของเมืองสุขภาวะไว้ว่า คือ “การสร้างสรรค์ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม สังคม และขยายทรัพยากรของชุมชน ซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์และสนับสนุน ซึ่งกันในการดำรงทุกหน้าที่ของชีวิต และในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนอย่างสูงสุด” เพื่อขับเคลื่อนให้เขตภาษีเจริญเป็นชุมชนสุขภาวะที่พึ่งพาตนเองได้ มีสิ่งแวดล้อมน่าอยู่ คนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยพลังของข้อมูลจิตสาธารณะ และความร่วมมือของทุกภาคส่วน เป็นชุมชนสุขภาวะที่พึ่งพาตนเองได้ มีสิ่งแวดล้อมน่าอยู่ คนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยพลังของข้อมูลจิตสาธารณะ และความร่วมมือของทุกภาคส่วน นำไปสู่กรุงเทพมหานครเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี 2575

ธรรมนูญสุขภาพเขตภาษีเจริญ ได้มีแนวคิดสำคัญ คือ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ในการให้บริการสาธารณสุข การรักษาสุขภาพ ส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสุขภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเกษตรกรรม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งทางด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม มลพิษทางอากาศ ชยะมูลฝอย และน้ำเสีย การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ลดอุบัติเหตุจากการจราจร สร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร และพัฒนาแรงงานนอก ระบบโดยมุ่งหวังให้เกิดสุขภาพในทุกมิติทั้ง กาย จิต ปัญญา และสังคม แก่ประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญทุกกลุ่มวัย

4. นิยามศัพท์

ธรรมนูญสุขภาพ หมายความว่า กรอบ แนวทาง กติกาหรือข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับภาพอนาคตของระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ หรือทิศทางการพัฒนาสุขภาพโดยรวมที่ชุมชนหรือสังคมเห็นร่วมกันและเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้สื่อสาร สร้างความเข้าใจ และผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติจริง ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลทบทวนและปรับปรุงใหม่ร่วมกัน

ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ หมายความว่า กรอบทิศทางข้อตกลงร่วมพันธสัญญา หรือกติการ่วมที่คนในชุมชนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสุขภาพในระดับพื้นที่เขตภาษีเจริญ ซึ่งอาจครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับสุขภาพในภาพรวมของพื้นที่เขตภาษีเจริญ หรือเฉพาะบางประเด็นตามที่ชุมชนเห็นร่วมกันก็ได้ โดยมีหัวใจสำคัญคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการออกแบบพัฒนา ขับเคลื่อน และทบทวนธรรมนูญสุขภาพร่วมกันของเขตภาษีเจริญ

บริการสาธารณสุข หมายความว่า บริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะความเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ

ประชาสังคม หมายความว่า ทุก ๆ ส่วนของสังคม โดยรวมถึงภาครัฐ กลุ่มคนในสังคมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตภาษีเจริญ เห็นสภาพปัญหาที่สลับซับซ้อน ยากแก่การแก้ไขจึงมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การก่อจิตสำนึกร่วมกัน (Civic consciousness) มารวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือองค์กร (Civic group/organization) ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจเอกชน หรือภาคประชาชน ในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนกัน (Partnership) เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา หรือจะทำการบางอย่างให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ทั้งนี้ด้วยความรัก ความสมานฉันท์ ความเอื้ออาทรต่อกันภายใต้ ระบบการจัดการ โดยมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย

ปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ (Social determinants of health: SDH) หมายความว่าสภาพแวดล้อมที่บุคคลเกิด เติบโต ทำงาน ดำรงชีวิตอยู่ จนถึง วาระสุดท้ายแห่งชีวิต รวมถึงปัจจัย และระบบต่างๆ ที่เข้ามามีส่วนกำหนด สภาพแวดล้อมเหล่านั้นด้วย ปัจจัยและระบบต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่ นโยบาย และระบบเศรษฐกิจ ทิศทางการพัฒนา บรรทัดฐานในสังคม นโยบายทางสังคม และระบบการเมืองการปกครอง ซึ่งล้วนมีผลต่อสุขภาพของประชาชน ในพื้นที่ เขตภาษีเจริญ

ระบบสุขภาพ หมายความว่า ระบบความสัมพันธ์ทั้งมวลที่เกี่ยวข้องกับ สุขภาพ

สุขภาพ หมายความว่า ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกาย จิต ปัญญา และ สังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

สุขภาพะ หมายความว่า ภาวะที่บุคคลมีร่างกายแข็งแรง อายุยืน จิตใจดี มีเมตตา กรุณา ยึดมั่น คุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตอย่างมีสติสัมปชัญญะ ใฝ่รู้ คิดเป็นทำเป็น มีเหตุผล อยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข การมีสุขภาพะเชื่อมโยงเป็น องค์รวม เริ่มจากตนเอง ครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่น ๆ

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายความว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญในการร่วมปฏิบัติกับตำรวจเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงการเข้าร่วมในการป้องกันภัย ระวังเหตุและช่วยเหลือหรือกู้ภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ อันส่งผลให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนและสังคมมีความสุขอย่างยั่งยืน การที่ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์จากสถานีตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่เขตภาษีเจริญ ทำให้การแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมซึ่งสร้างความหวาดกลัวภัยให้กับประชาชนอย่างมาก ยาเสพติดที่เข้ามาแพร่ระบาดในชุมชน ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นทาสของยาเสพติด และการลดอุบัติเหตุจากการจราจรบรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

กลุ่มเปราะบาง หมายความว่า กลุ่มคนที่มีปัญหาด้านสุขภาพหรือมีปัญหาในการเข้าถึงบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือ สวัสดิการของรัฐ จำเป็นที่หน่วยงานของรัฐและที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น อาทิ คนพิการผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มคนชายขอบ เด็กและเยาวชน กลุ่ม 7+1 เป็นต้น

หลักการสำคัญ

เขตภาษีเจริญจะส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งและยั่งยืนจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อร่วมรับผิดชอบและตัดสินใจในการพัฒนาสุขภาวะของประชาชน โดยยึดหลักดังนี้

1. การตัดสินใจบนฐานข้อมูลร่วม จัดให้มีกระบวนการในการรวบรวมวิเคราะห์ และบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาระดับเขตอย่างเป็นรูปธรรม
2. การส่งเสริมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มและลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสุขภาวะ โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับหน่วยงานสนับสนุนหลัก เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
3. การรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน สร้างความตระหนักและพันธสัญญาร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อรับผิดชอบต่อ การแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุหลักการการมีส่วนร่วม

1. การบริหารจัดการข้อมูลและการวางแผนร่วมกัน

1.1 แผนพัฒนาฐานข้อมูล จัดทำแผนพัฒนาเขตที่เกิดจากการมีส่วนร่วม โดยมีการรวบรวมเชื่อมโยง บูรณาการข้อมูล และยกระดับเป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

1.2 การกำหนดทิศทางนโยบาย ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนา
1.3 การบรรจุในแผนปฏิบัติการธรรมนูญสุขภาพ เขตภาษีเจริญและแผนพัฒนาชุมชน ต้องได้รับการ บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของเขต

2. การสร้างกลไกและพื้นที่การมีส่วนร่วม

2.1 กลไกสนับสนุนการสร้างกลไกที่สนับสนุนและเชื่อมโยงทุกภาคส่วน เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

2.2 เวทีประชาคมจัดให้มีการประชุมประจำเดือน และเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกลั่นกรองงานร่วมกัน

2.3 การขยายโอกาส สร้างโอกาสและเน้นให้ ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง มีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมและเวทีต่างๆ

3. สร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและพันธสัญญา

3.1 มาตรการทางสังคมทุกภาคส่วนต้องสนับสนุนการใช้มาตรการทางสังคม หรือ ข้อตกลงร่วม ในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การแก้ไขปัญหายาเสพติด และการจราจร

3.2 ธรรมนูญบาร่วมกัน มีการประกาศธรรมนูญบาร่วมกัน ในประเด็นหลัก เช่น จริยธรรม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อม

3.3 การสนับสนุนงบประมาณ โครงการและกิจกรรมการมีส่วนร่วม ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินโครงการจากกรุงเทพมหานครอย่างเพียงพอ

3.4 การขยายผลและตรวจสอบ ขยายผลการประชุมประจำเดือน และสร้างเครือข่ายอาสาสมัครตรวจสอบผลการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability)

หลักการ

เขตภาษีเจริญให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีของประชาชนทุกคน โดยยึดหลักดังนี้

1. **ความรู้และพฤติกรรมสุขภาพ** ประชาชนทุกคนต้องมีความรู้ทางด้านสุขภาพ (Health Literacy) สามารถพึ่งพาตนเอง ในการดูแลสุขภาพได้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงโรค
2. **การพัฒนากลไกอาสาสมัคร** พัฒนาและเพิ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสส.) ให้มีความรู้ความสามารถ และจำนวนเพียงพอ เพื่อเป็นกำลังหลักในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพระดับชุมชน
3. **การป้องกันและควบคุมโรค** ส่งเสริมและป้องกันโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการบริหารจัดการ เพื่อป้องกันโรคติดต่อ/โรคระบาด
4. **บริการที่ปลอดภัยและเท่าเทียม** ประชาชนต้องได้รับบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เสมอภาค และเท่าเทียมกัน สามารถเข้าถึงบริการและการตรวจคัดกรองได้ง่าย
5. **การดูแลต่อเนื่องและการฟื้นฟู** มีระบบการดูแลและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ป่วยที่บ้าน (Home Ward) โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในระบบสุขภาพ

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุหลักการส่งเสริมและรักษาสุขภาพ

1. การสร้างความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

1.1 ความรู้พื้นฐาน ประชาชนมีความรอบรู้เรื่องสุขภาพ โดยเฉพาะโรคเบาหวานและความดัน สามารถคิดและออกแบบกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพของตนเองได้

1.2 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชนมีจิตสำนึก ใส่ใจคุณภาพชีวิต เห็นความสำคัญของความสะอาด และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลด ละ เลิก บุหรี่/แอลกอฮอล์

1.3 การมีส่วนร่วมในครอบครัว ครอบครัวและชุมชน **ดูแลสุขภาพร่วมกัน** และแกนนำร่วมกับครอบครัวสื่อสารสุขภาพร่วมกัน

1.4 พื้นที่กิจกรรม มีพื้นที่ออกกำลังกายที่เพียงพอและปลอดภัย ลานกีฬา, สนามเด็กเล่น และศูนย์สุขภาพ มีผู้ดูแล/ผู้นำทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และมีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน

2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของอาสาสมัครและเครือข่าย

2.1 เพิ่มอัตราอาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) ที่เพียงพอให้สามารถดูแลประชากรในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง

2.2 พัฒนาศักยภาพ ออส. ให้มีความรู้ความสามารถและความพร้อมในการให้บริการประชาชน

2.3 ส่งเสริมบทบาทของ ออส. และเครือข่ายสุขภาพในการขับเคลื่อนด้านสุขภาพร่วมกัน โดยใช้กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับเขต สนับสนุนการดำเนินการ

3. การป้องกันโรคและดูแลสุขภาพป็นที่

3.1 ควบคุมให้ไม่มีผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เพิ่มขึ้น และมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาเชื่อมโยงกับการป้องกัน NCDs

3.2 มีการส่งเสริมและเฝ้าระวังตรวจสุขภาพอย่างต่อเนื่องในกลุ่มเสี่ยง อาทิ ผู้สูงอายุ คนพิการ เด็กและเยาวชน และผู้ค้าตลาด

3.3 ไม่มีปัญหาสุขภาพป็นที่ เช่น ความเสี่ยงโรคจากตลาด และมีการบริหารจัดการพื้นที่แออัดที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานและประชากรสูง เพื่อป้องกันการเกิดโรคติดต่อและโรคระบาด

4. การเข้าถึงบริการและการดูแลต่อเนื่อง

4.1 สร้างความร่วมมือในการจัดการระบบบริการสุขภาพที่เพียงพอ ศูนย์บริการเอกซน เพิ่มคลินิกอบอุ่น ในระบบหลักประกันสุขภาพ

4.2 ประชาชนในชุมชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้ง่าย เช่น การตรวจคัดกรองสุขภาพในชุมชนได้รับการติดตามดูแลอย่างสม่ำเสมอ

4.3 การดูแลที่บ้าน (Home Ward) ผู้ป่วยติดเตียงและผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง โดยมี ข้อมูลผู้ป่วยติดเตียงเพื่อวางแผนการดูแล

4.4 การฟื้นฟูร่วมกันระหว่างผู้ดูแลและผู้ป่วยติดเตียงให้มีความรู้ความเข้าใจ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบสุขภาพ ศบส., รพ. ในสังกัด กทม., สำนักงานเขต, ภาคเอกซน เข้ามา มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูดูแลผู้ป่วยที่บ้าน

4.5 เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ และนวัตกรรมมาใช้ในการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และบริหารจัดการสุขภาพอย่างทั่วถึง

หลักการ

เขตภาษีเจริญมุ่งมั่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างสรรค์พื้นที่ให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ สะอาด และปลอดภัยต่อสุขภาวะของประชาชนทุกคน โดยยึดหลักดังนี้

1. **การจัดการทรัพยากร** มุ่งเน้นการดูแลรักษาและควบคุมคุณภาพดิน น้ำ และอากาศ ให้ได้มาตรฐาน โดยลดแหล่งกำเนิดมลพิษ และส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด

2. **การสร้างเครือข่ายและจิตสำนึก** จัดตั้งกลไกการบริหารจัดการและสร้างเครือข่าย ที่เข้มแข็งในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการสร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนตระหนักและร่วมกันรับผิดชอบ

3. **การพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาวะ** พัฒนาภูมิทัศน์ โครงสร้างพื้นฐาน และพื้นที่สีเขียว/พื้นที่สาธารณะ ให้มีความร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจและการออกกำลังกาย

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุหลักการพัฒนาด้านพื้นที่และสิ่งแวดล้อม

1. การจัดการทรัพยากรและควบคุมมลพิษ

1.1 คุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่มีน้ำเน่าเสีย อากาศเสีย และปลอดภัยจาก PM2.5 ไม่มีควันจากรถ/โรงงาน และเสียงรบกวนอื่น

1.2 การจัดการขยะ มีที่เก็บขยะมูลฝอยอย่างเพียงพอ และถังขยะประจำจุด พร้อมส่งเสริมการคัดแยกและแปรรูปมูลฝอยอินทรีย์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

1.3 การจัดการน้ำ ไม่มีขยะในลำคลอง มีการเก็บขยะ/กำจัดผักตบชวา, ติดตั้งบ่อดักไขมัน และมีการบำบัดของเสียก่อนปล่อยออกสู่สาธารณะ

1.4 โครงสร้างพื้นฐาน มีการแก้ไขปัญหาท่อระบายน้ำอุดตัน ขำรุด และไม่ได้มาตรฐาน และมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบายน้ำ, ไฟฟ้า, และน้ำประปา ที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

1.5 พลังงานสะอาด เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานสะอาด

2. การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

2.1 จิตสำนึกและการปฏิบัติทุกคนมีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด และดูแลพื้นที่สะอาดในหมู่บ้าน/ตลาดอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การจัดการร่วมมีการจัดตั้งคณะทำงานบริหารจัดการชุมชน เช่น การจัดการขยะ และคณะทำงานบริหารจัดการแม่น้ำลำคลอง เพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ต่างๆ

2.3 เครือข่ายความรู้มีการสร้างเครือข่ายในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ให้สัมฤทธิ์ผล และมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการแยกขยะและสุขอนามัย

2.4 การสงวนรักษา มีการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่คนในชุมชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการ สงวนรักษาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

3. การพัฒนาพื้นที่สาธารณะและภูมิทัศน์

3.1 คุณภาพภูมิทัศน์โดยรวมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย, คลองใสสะอาด และถนนร่มรื่น ทางเดินปลอดภัย

3.2 มาตรฐานพื้นที่ ภูมิทัศน์ถนน ทางเท้า และคลองสายหลัก ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานสากล และสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของพื้นที่ เช่น การพัฒนาคลองให้มีเรื่องเล่า

3.3 ความปลอดภัยในการสัญจรไม่มีสิ่งกีดขวางพื้นที่ทางเดิน และรั้วของชุมชนไม่มีการชำรุด

3.4 พื้นที่สีเขียวเพื่อสุขภาพะ มีสวนสาธารณะร่มรื่น ปลอดภัย และเพียงพอ รวมถึงสวนหย่อม/พื้นที่สร้างสรรค์ สำหรับทุกคน เพื่อใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง มีลานกีฬา/แหล่งออกกำลังกายภายในพื้นที่

3.5 การบริหารจัดการที่อยู่อาศัยไม่มีบ้านเรือนรुकล้ำแนวลำคลอง และมีการจัดสรรงบประมาณเพียงพอในการปรับปรุงพื้นที่ในชุมชน

หลักการ

เขตภาษีเจริญมุ่งเน้นการสร้างสังคมที่สงบสุข ปลอดภัยจากอาชญากรรม ยาเสพติด และอุบัติเหตุ โดยยึดหลักดังนี้

1. ความเป็นหุ้นส่วนเพื่อความปลอดภัย สร้างความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ระหว่างตำรวจกับทุกภาคส่วน เพื่อร่วมรับผิดชอบและรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนและสังคม
2. ประสิทธิภาพในการป้องกัน เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามปัญหาอาชญากรรมโดยเน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ปัญหา ยาเสพติด และอุบัติเหตุ
3. การพัฒนาจิตอาสาและเครือข่าย พัฒนาอาสาสมัครที่อาสาเข้ามาช่วยปฏิบัติการกิจร่วมกับเจ้าหน้าที่ เพื่อเสริมกำลังและขยายขีดความสามารถในการดูแลพื้นที่

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุหลักการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1. การสร้างกลไกและความร่วมมือ

1.1 สร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างตำรวจกับทุกภาคส่วน โดยเน้นการใช้แนวคิดการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ต้นเหตุ (Problem Oriented Policing) ในประเด็นอาชญากรรม ยาเสพติด และอุบัติเหตุ

1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติกับตำรวจเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติด อุบัติภัย และรักษาความปลอดภัยในท้องถิ่น

1.3 กลไกประชาารัฐ เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

2. การลดสถิติปัญหาและการบำบัดรักษา

2.1 ลดอาชญากรรมและยาเสพติด สถิติปัญหาอาชญากรรม เช่น การโจรกรรมทรัพย์สิน และการแพร่ระบาดของยาเสพติด (เช่น กระพ้อม, กัญชาที่ใช้ผิดประเภท) ในพื้นที่ลดลงอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 จัดให้มีกระบวนการบำบัดรักษาให้กับผู้ที่ติดยาเสพติดในชุมชน

2.3 ฝึกอบรมและปลูกจิตสำนึกแก่เด็ก เยาวชน และประชาชน ในการป้องกันการใช้ยาและสารเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. การพัฒนาระบบป้องกันและเทคโนโลยี

3.1 มีระบบฐานข้อมูลและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เช่น สร้างแอปพลิเคชัน (Application) เพื่อรับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับอาชญากรรม ยาเสพติด อุบัติภัย และปัญหาความเดือดร้อน

3.2 ระบบป้องกันภัย ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัย และติดตั้ง โคมไฟทางที่ได้มาตรฐานตามระเบียบของการไฟฟ้า

3.3 มีระบบการป้องกันด้านอัคคีภัย โดยเฉพาะการจัดให้มีประปา หัวแดง และแหล่งดับเพลิงในชุมชนให้ใช้งานอย่างเพียงพอ

3.4 การเคลื่อนย้ายแรงงานและประชากรสูง ต้องไม่ส่งผลกระทบ ต่อความมั่นคง ปลอดภัย

4. การสนับสนุนเครือข่ายปฏิบัติการ

4.1 มีจิตอาสาที่สมัครใจเข้าร่วมในการปฏิบัติการกิจของตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการสนับสนุนงบประมาณกับชุดปฏิบัติการจิตอาสาชุมชนสัมพันธ์ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

4.2 มีการประสานงานช่วยเหลือหรือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจขององค์กรหรือมูลนิธิ เช่น ศูนย์กู้ชีพเรนทร, มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

4.3 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ยาเสพติด และอุบัติเหตุ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หลักการ

เขตภาษีเจริญมุ่งเน้นที่จะสร้างระบบการจราจรที่มีระเบียบวินัย ปลอดภัย และเอื้อต่อสุขภาวะ โดยยึดหลักดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กร ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุจากการจราจร รวมถึงการจัดระเบียบจราจรในชุมชน
2. วินัยและเคารพกฎหมาย ประชาชน เด็กและเยาวชน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รักษาระเบียบวินัย และเคารพกฎหมายเกี่ยวกับการจราจร อย่างเคร่งครัด
3. การดูแลสภาพบุคลากร จัดให้มีการ ป้องกันและดูแลสภาพ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานท่ามกลางมลพิษทางอากาศ อาสาจราจร และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุ หลักการจัดระเบียบจราจร

1. การสร้างเครือข่ายและการวางแผนร่วมกัน

1.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ภาคประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจร และการจัดระเบียบ

1.2 การจราจรมีความคล่องตัวและไม่ติดขัดมากในช่วงเวลาเร่งด่วน

1.3 มีระบบขนส่งที่ปลอดภัย เดินทางสะดวก มีการ ควบคุมการเติบโตของเมืองอย่างมีระเบียบแบบแผน และพัฒนาระบบรถไฟฟ้าให้ครอบคลุม (Smart City)

2. การสร้างวินัยและความปลอดภัยทางถนน

2.1 การบังคับใช้กฎหมาย มีการ เข้มงวดกวดขัน ในการรักษา กฎ ระเบียบ วินัยการจราจรของผู้ใช้รถใช้ถนน เพื่อ ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ จราจรอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 พฤติกรรมความปลอดภัย ประชาชน เด็กและเยาวชน ต้องมี ความรู้ความเข้าใจ เคารพกฎหมายจราจร และ สวมหมวกนิรภัย (มอก.) ทุกครั้งที่ขี่

2.3 การใช้พื้นที่สัญจร ไม่มีการขับซัดบนทางเท้า ประชาชน จำนวนมาก ใช้เขตทางข้ามถนน (ทางม้าลาย) ในการข้ามถนน

2.4 ไม่มีรถหรือสิ่งของวางกีดขวางเส้นทางสัญจรในชุมชน และไม่มีการวางสิ่งของกีดขวางทางเท้า

2.5 ตรวจสอบซ่อมแซมเส้นทางสัญจรที่ชำรุดเสียหายอย่าง สม่าเสมอ เช่น สะพาน, ถนนขรุขระ ปรับปรุง ทางเท้าให้เรียบ กว้าง ไม่มีสิ่งกีดขวาง พร้อมมี ทางลาดปลอดภัยสำหรับผู้พิการ

2.6 มีที่จอดรถในชุมชนอย่างเพียงพอ และจัดให้จอดรถเป็นระเบียบ เพื่อให้การสัญจรสะดวก โดยเฉพาะในช่วงภาวะฉุกเฉิน

3. การพัฒนาบุคลากรและการดูแลสุขภาพ

3.1 ความรู้ของอาสาจราจร อาสาจราจรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย จราจร ทักษะการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้อง และสามารถร่วมแก้ไขปัญหายาจราจรใน ฐานะ ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

3.2 มีบริการตรวจสุขภาพ ให้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานท่ามกลาง มลพิษทางอากาศ อาสาจราจร และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง

3.3 มีประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

หลักการ

เขตภาษีเจริญมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เพื่อยกระดับความมั่นคงในชีวิตของประชาชน โดยยึดหลักดังนี้

1. **ความมั่นคงทางรายได้และคุณภาพชีวิต** ประชาชนต้องมี งานทำ มีรายได้ที่เพียงพอ ต่อการดำรงชีพ มีความมั่นคงในอาชีพ และมีปัจจัยพื้นฐาน (ปัจจัย 4) ที่เหมาะสม

2. **การส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน** ส่งเสริมและสนับสนุน การประกอบอาชีพของประชาชน โดยเฉพาะการ สร้างตลาดและผลักดัน ผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้มีคุณภาพ

3. **ความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ** ประชาชนทุกคนสามารถ เข้าถึงอาหารได้อย่างพอเพียง ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ ทั้งในทาง กายภาพและทางเศรษฐกิจ

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุ หลักการพัฒนาเศรษฐกิจ:

1. การสร้างความมั่นคงและพึ่งพาตนเอง

1.1 ประชาชนมีงานทำ มีรายได้เพียงพอ แก่การดำรงชีพ และมีความ มั่นคงในอาชีพ

1.2 มีการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนิน ชีวิต เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพิงจากภายนอก

1.3 ประชาชนมีปัจจัยพื้นฐาน (ปัจจัย 4) ที่เหมาะสม มี น้ำดื่มสะอาด และห้องน้ำสาธารณะที่ถูกต้องสุขลักษณะ

2. การส่งเสริมการค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.1 จัดให้มีพื้นที่ส่วนกลางในการรวมสินค้าของชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่าย เพื่อให้ทุกชุมชนสามารถขายสินค้าได้

2.2 มีการเปิดพื้นที่ขายของให้ชุมชน นำผลิตภัณฑ์มาขาย ทั้งบนบก และทางน้ำ (ส่งเสริมการใช้คลอง) และมีการชักชวนคนภายนอกชุมชนเข้ามาซื้อของ

2.3 ผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีคุณภาพ และมีการส่งเสริมให้เกิดการอุดหนุนชุมชน ระหว่างกัน

3. ความมั่นคงทางอาหารและสุขภาพ

3.1 ส่งเสริมให้สถานประกอบการผลิตอาหารให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.2 อาหารที่ปรุงจำหน่าย เช่น ข้าวแกง บะหมี่ ลูกชิ้น ต้องถูกสุขลักษณะ และมีการจัดการด้านสุขภาพกับชุมชนที่มีแหล่งการค้าอย่างเหมาะสม

3.3 ส่งเสริมให้ประชาชน เข้าถึงอาหารที่พอเพียง เพื่อให้มีโภชนาการที่เหมาะสม และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากอาหารเพื่อภาวะความเป็นอยู่ที่ดีทางโภชนาการ

3.4 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งครัวชุมชนปลอดภัย ตามหลักการชุมชนจัดการตนเอง

3.5 ส่งเสริมการมีเสถียรภาพด้านอาหารที่เพียงพอ กับความต้องการของประชาชนตลอดเวลา

หลักการ

เขตภาษีเจริญมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งความเอื้ออาทร มีคุณธรรม จริยธรรม และอนุรักษ์ไว้ซึ่งรากฐานทางวัฒนธรรม โดยยึดหลักดังนี้

1. **ความรักความสามัคคีและจิตสาธารณะ:** สร้าง ความรักความสามัคคี ความเอื้ออาทร และ จิตสาธารณะ ในชุมชน เพื่อให้ประชาชนรู้จัก พบปะ พุดคุย และร่วมมือกันเคารพกติกา

2. **การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม:** อนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริม ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะ วิถีชีวิตริมคลอง ควบคู่ไปกับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. **การดูแลกลุ่มคนเปราะบาง:** จัดให้มี สวัสดิการ การดูแลสุขภาพ และ การเข้าถึงโอกาส อย่างเพียงพอสำหรับกลุ่มคนเปราะบาง (ผู้สูงอายุ, คนพิการ, เด็กและเยาวชนด้อยโอกาส) และแก้ไขปัญหาสังคมพื้นฐาน

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุหลักการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม:

1. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและความสงบเรียบร้อย

1.1 จัดหาพื้นที่ส่วนกลางใกล้ชุมชนเพื่อเป็นพื้นที่พบปะ พุดคุย และ ทำกิจกรรมร่วมกัน

1.2 มีศูนย์ใกล้เคียงในชุมชน และเจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เสียงดัง พร้อมกับการสร้างกลไกการมีส่วนร่วม และเขตให้ความรู้เรื่อง กระบวนการยุติธรรมชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้าถึงสิทธิ

1.3 ความสัมพันธ์ในชุมชนเอื้ออาทร มีน้ำใจ ช่วยเหลือกัน ประชาชน รู้จักและ พบปะพูดคุยกันอยู่เสมอ

1.4 ประชาชนมีวินัย ร่วมมือกันเคารพกติกา มีความสุขและความรับผิดชอบ รวมถึงมี จิตสำนึกในการรักษาความสะอาด

2. การอนุรักษ์และส่งเสริมวิถี

2.1 ส่งเสริมการฟื้นฟู ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีตามวิถีชุมชน ที่สำคัญ มีการ ส่งเสริมความรู้และถ่ายทอดความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ของคนแต่ละช่วงวัย

2.2 ส่งเสริมกิจกรรมอนุรักษ์วิถีชีวิตคนริมคลอง เพื่อให้ประชาชนรู้จักคุณค่าของพื้นที่ และมีพื้นที่ริมคลองสำหรับพักผ่อน (เช่น ทางเดินริมคลอง)

2.3 แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมดี เช่น ฐานเรียนรู้ด้านสมุนไพร และมีการสร้างเครือข่ายด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. การดูแลกลุ่มเปราะบางและการพัฒนาเด็กและเยาวชน

3.1 มีการจัดตั้งอำนวยการความสะดวก สวัสดิการ และการดูแลสุขภาพ ให้กับผู้สูงอายุ คนพิการ เด็กและเยาวชนด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ อย่างเพียงพอ

3.2 คนกลุ่มเปราะบางได้เข้าถึงสวัสดิการของรัฐ และมี ข้อมูลการขึ้นทะเบียนที่ครอบคลุม

3.3 มีการช่วยเหลือผู้ที่ไม่มีสิทธิ เช่น ไม่มีบัตรประชาชน และอบรมให้ความรู้เรื่องสิทธิการรักษาพยาบาล

3.4 มีการปรับปรุงสภาพบ้านพักอาศัยของกลุ่มคนเปราะบาง ให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย รวมถึงมี ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุไร้ญาติ

3.5 มีการรวมกลุ่มคนเปราะบางเพื่อนำไปสู่ความเข้มแข็ง เช่น ชมรมผู้สูงอายุ, ชมรมคนพิการ

3.6 เด็กมีศักยภาพ ทักษะชีวิต ความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก และมีจิตอาสา โดยมีการ เรียนการสอนเน้นทักษะชีวิต

3.7 ส่งเสริมกิจกรรมเสริมทักษะ มีพื้นที่ให้เด็กและเยาวชน ออกกำลังกาย เล่นดนตรี ทำกิจกรรม โดยที่ เด็กและเยาวชนอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย ไม่เสพยา ไม่มั่วสุมอบายมุข/บุหรี่ยาเสพติด ไม่เล่นเกม/มือถือ และมี สื่อสร้างสรรค์

3.8 ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน เชื่อมโยงและเรียนรู้ร่วมกัน และ ทุกครอบครัวร่วมกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน

3.9 มีการแก้ไขปัญหาคนจรจัด เร่ร่อนในชุมชน และแก้ไขปัญหา สัตว์เร่ร่อน สัตว์จรจัด ที่ส่งผลกระทบต่อความสะอาดและสุขภาวะของชุมชน

หลักการ

เขตภาษีเจริญมุ่งมั่นที่จะใช้ข้อมูลเป็นรากฐานในการวางแผนและพัฒนา
สุขภาวะ โดยยึดหลักดังนี้:

1. การจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ จัดเก็บข้อมูลทุกประเภทอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ และมีการกำหนดมาตรฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีคุณภาพ
2. การพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันได้อย่างปลอดภัย และมีการดูแลรักษาให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย
3. การสื่อสารสองทางเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน สร้างช่องทางการสื่อสารที่ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสื่อสารข้อมูลที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ภาพพึงประสงค์และแนวปฏิบัติ

เขตภาษีเจริญมุ่งหวังให้เกิดสภาพการณ์และแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เพื่อบรรลุหลักการพัฒนาระบบข้อมูลและการสื่อสารชุมชน

1. การจัดทำและจัดการฐานข้อมูล

1.1 มีฐานข้อมูลประชากรชัดเจน โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มอาชีพ รวมถึงมีฐานข้อมูลสุขภาวะในชุมชน และฐานข้อมูลที่พิกอาศัย และสถานประกอบการ

1.2 มีการกำหนดมาตรฐานข้อมูล และมีการดูแล จัดเก็บข้อมูลให้มีความถูกต้องแม่นยำและทันสมัย

1.3 มีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลภายในฐานข้อมูล และป้องกันไม่ให้ข้อมูลสูญหาย

1.4 มีการจัดเรื่องการ สำรองและฟื้นฟูสภาพแฟ้มข้อมูล และจัดระเบียบแฟ้มทางกายภาพ

1.5 มีการเชื่อมโยงข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน เพื่อรองรับการใช้งานในทุกระดับ และมีการใช้ข้อมูลเหล่านี้ วางแผนสุขภาวะร่วมกัน (กาย ใจ สังคม)

2. การสร้างช่องทางและการสื่อสารที่เข้าถึงได้

2.1 สร้างช่องทางสื่อสารร่วมกัน และมีระบบแจ้งข่าวสารที่ทั่วถึง โดยต้องสื่อสารให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม

2.2 เปิดเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน และมีเวทีชุมชน เพื่อให้ประชาชนออกมาตั้งฐานเรียนรู้

2.3 มีช่องทางในการสื่อสารข้อมูลให้เข้าใจง่าย เช่น การสื่อสารผ่านระบบเสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์

2.4 สื่อท้องถิ่น เผยแพร่ข้อมูลสุขภาพ สิ่งแวดล้อม อาหาร

2.5 มีการสื่อสารด้วย บทความหรือกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ (ไม่เน้นโรค)

2.6 มีประกาศจากเทศกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาง่าย ชัดเจน

2.7 มีการให้ความรู้กับผู้นำชุมชน และสร้างความเข้าใจประชาชน ผ่านกิจกรรมณรงค์

2.8 มีการรณรงค์ผ่านป้ายเรื่อง แยกขยะ ทั้งถูกที่ และรณรงค์ใช้ถุงผ้า/แยกขยะในครอบครัว

2.9 ประชาชน มีการตระหนักรู้เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงของตนเอง

2.10 มีการสื่อสารให้ชุมชนทราบอย่างเสมอและต่อเนื่อง

การดำเนินงานพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม ภายใต้ธรรมนูญสุขภาพธรรมนูญในพื้นที่เขตภาษีเจริญ มีกลไกที่สำคัญที่จะรองรับและผลักดันขับเคลื่อนร่วมเป็นภาคีที่สำคัญ ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับเขตหรือ พชช.
2. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุระดับเขต
3. คณะอนุกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับเขต
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เขตภาษีเจริญ
5. อาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่เขตภาษีเจริญ
6. ประธานเครือข่ายชุมชนเขตภาษีเจริญ และประธานแขวง

ภาพกระบวนการรับฟังพื้นที่และประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

กระทรวงสาธารณสุข
ประเทศไทย

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

KASEM
BUNDET
UNIVERSITY